

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17Csp/199/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317215899
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Host'ovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2317215899.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Host'oveckou, v právnej veci žalobcu: Kooperativa poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom 816 23 Bratislava 1, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, proti žalovanému: L. E., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX S., Š. XXXX/XX, o zaplatenie 886,57 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 886,57 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 22. 10. 2014 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %; o výške trov súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd zo dňa 30. 6. 2017 domáhal vydania platobného rozkazu voči žalovanému na zaplatenie sumy 886,57 eura s príslušenstvom. Svoju žalobu odôvodnil tým, že s počiatkom poistenia odo dňa 17. 1. 2013 uzatvorili žalobca a L. C., poisťnú zmluvu na povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX na motorové vozidlo EČ: S.. Dňa 18. 6. 2014 došlo z uvedeného poisťného vzťahu k poisťnej udalosti č. XXXXXXXXXXXX. V čase dopravnej nehody viedol poistené vozidlo žalovaný. Žalovaný spôsobil škodu poisteným motorovým vozidlo, pričom došlo k poškodeniu vozidla EČ: S.. Poškodená N. J. si nárok na náhradu škody na motorovom EČ: S. uplatnila u žalobcu z PZP L. C.Á.. Žalobca vyplatil poškodenej poisťnej plnenie vo výške 886,57 eura. Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. má poisťovateľ (žalobca) nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za poisteného vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak poistený spôsobil škodu úmyselne, alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Žalobca preto listom zo dňa 24. 9. 2014 vyzval žalovaného na náhradu vyplateného poisťného plnenia vo výške 886,57 eura v termíne do 21. 10. 2014. Túto výzvu žalovaný prevzal dňa 6. 10. 2014. Na túto výzvu žalovaný nereagoval a regresnú pohľadávku žalobcovi neuhradil.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Súd vo veci postupoval podľa § 177 ods. 2 písm. a/ CSP.

3. Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - správa o nehode (č. I. 7), poisťná zmluva (č. I. 10), uplatnenie nárokov poškodeného z PZP (č. I. 11), oznámenie o poisťnom plnení (č. I. 12), poisťné plnenie (č. I. 13), výzva na zaplatenie spolu s doručenkou (č. I. 14), a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Žalobca podal žalobu tak, ako je to popísané v bode 1. tohto odôvodnenia.

5. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že nehoda sa stala tak, ako to žalobca popísal v žalobe, pričom bolo zistené, že škodu spôsobil žalovaný, ktorý dňa 18. 6. 2014 o 16,20 hod. viedol motorové vozidlo zn. Škoda Favorit 136L, EČ: S., a to pod vplyvom alkoholu, držiteľom vozidla a poistníkom bol L. C..

6. Podľa § 415 OZ, Každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 427 ods. 1 OZ, Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 428 OZ, Svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

Podľa § 429 OZ, Prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

Podľa § 430 ods. 1 OZ, Namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou umožnil.

Podľa § 442 ods. 1 OZ, Uhradza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

7. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravená v § 427 až 431 je osobitným druhom občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorá spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Na vznik tejto zodpovednosti sa teda nevyžaduje zavinené konanie. To však neznamená, že škoda spôsobená prevádzkou dopravného prostriedku nemôže byť zavinená. Zavinenie však nie je podmienkou vzniku tejto zodpovednosti. Ustanovenie § 427 upravuje subjekt tejto zodpovednosti, pričom podľa odseku 1 je tento subjekt určený bez ohľadu na to, prevádzkou akého dopravného prostriedku bola škoda spôsobená. Subjektom tejto zodpovednosti môže byť však aj osoba odlišná od osôb uvedených v § 427, ak sú splnené podmienky ustanovené v § 430. Zodpovednosť za škodu podľa § 427 spočíva v tom, že ide o zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Medzi osobitnou povahou prevádzky a medzi spôsobenou škodou musí byť príčinná súvislosť. Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ dopravného prostriedku; je to pojem širší ako pojem vlastník (hoci spravidla bude s pojmom vlastník totožný), pretože okrem vlastníka zahŕňa aj inú osobu, ktorá je na základe iného než vlastníckeho práva oprávnená na trvalú prevádzku motorového vozidla. Prevádzkovateľ, ktorý požičal inému motorové vozidlo alebo iný dopravný prostriedok, ostáva prevádzkovateľom motorového vozidla, a tým aj zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Vodič motorového vozidla nie je prevádzkovateľom a za škodu podľa § 427 a nasl. zodpovedá len vtedy, keď sú u neho splnené podmienky ustanovené v § 430. Ustanovenie §-u 430 OZ upravuje prípad, keď za škodu namiesto prevádzateľa zodpovedá niekto iný než prevádzateľ, resp. keď za túto škodu zodpovedá okrem neho aj niekto iný. Podľa odseku 1 namiesto prevádzateľa dopravného prostriedku zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. O použitie dopravného prostriedku bez vedomia prevádzateľa ide vtedy, ak ho použije osoba, ktorá je v určitom vzťahu k prevádzateľovi (či už v príbuzenskom, pracovnoprávnom alebo v inom obdobnom vzťahu), na základe ktorého spravidla dopravný prostriedok užíva, v konkrétnom prípade ho však použil bez vedomia prevádzateľa (napr. v danom prípade jazda syna priateľky na dopravnom prostriedku vlastníka bez jeho súhlasu a pod.). Ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa, zodpovedá sám za škodu, ktorú inému spôsobil prevádzkou dopravného prostriedku. Postačuje splnenie len jednej z dvoch rovnocenne daných podmienok neoprávnenosti použitia vozidla. Stačí teda, ak neoprávnený užívateľ - škodca použil vozidlo bez vedomia prevádzateľa, nie však proti jeho vôli. To v praxi prichádza do úvahy najmä pri zmocnení sa vozidla rodinným príslušníkom bez vedomia rodiča, ktorý je prevádzateľom motorového vozidla (R 3/1984).

8. Spoločná a nerozdielna zodpovednosť škodcu a prevádzateľa prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď prevádzateľ motorového vozidla umožnil nedbanlivosťou jeho použitie treťou osobou (§ 430 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka); stačí pritom nedbanlivosť nevedomá, že prevádzateľ

nechcel, aby dopravný prostriedok bol zneužitý, a ani nevedel, že spôsob jeho zabezpečenia, ktorý zvolil, nie je dostatočný a umožňuje zneužitie motorového vozidla v čase opitosti žalovaného, hoci vzhľadom na okolnosti a svoje postavenie či osobné pomery vedieť mal a mohol. Súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 313/2013. Osobou, ktorá je objektívne zodpovedná za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, je zásadne prevádzateľ dopravného prostriedku, a to aj vtedy, ak v okamihu škody sám dopravný prostriedok neriadil. Len v prípade, že dopravný prostriedok bol použitý bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa, zodpovedá za škodu ten, kto takýmto spôsobom dopravný prostriedok použil (§ 430 ods. 1 prvá veta OZ). Pod pojmom nedbanlivosť, ktorý Občiansky zákonník bližšie nevymedzuje, treba považovať psychický vzťah škodcu k vlastnému protiprávnemu konaniu a ku škode. Tento vzťah je vyjadrený buď ako priamy alebo nepriamy úmysel alebo ako vedomá alebo nevedomá nedbanlivosť. Pri vedomej nedbanlivosti škodca vie, že svojím konaním môže spôsobiť škodu, ale bez primeraných dôvodov predpokladá, že sa tak nestane, pri nevedomej nedbanlivosti škodca nevie, že môže spôsobiť škodu, hoci by vzhľadom k okolnostiam a svojím osobným pomerom vedieť mal a mohol.

9. Zo zisteného skutkového stavu vo veci vyplýva, že škodu pri vedení osobného motorového vozidla žalovaný spôsobil v stave opitosti a teda bez vedomia, či proti vôli prevádzkovateľa vozidla. Žalovaný mal vodičské oprávnenie, vozidlo mu síce prevádzkovateľ požičal, avšak žalovaný následne požil alkoholické nápoje a napriek tomu, že vedel, že v takom stave nemôže viesť motorové vozidlo, sadol si za volant vozidla a viedol ho, čím porušil zákonnú povinnosť. Vozidlo teda viedol v stave, kedy už nemal súhlas prevádzkovateľa a teda použil ho v stave opitosti bez jeho vedomia a súhlasu. Súd je potom toho názoru, že prevádzkovateľ vozidla nezavinil zneužitie svojho motorového vozidla, a to ani vo forme nevedomej nedbanlivosti. V danej veci totiž nič nenasvedčovalo tomu, že by v rámci bežných rodinných vzťahov existovalo riziko zneužitia vozidla synom priateľky prevádzkovateľa vozidla v stave jeho opitosti, resp. prevádzkovateľ nemohol predpokladať, že žalovaný požije alkohol a napriek tomu sadne za volant.

10. Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu úmyselne, alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky.

Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vodič nesmie viesť vozidlo v takom čase po požití alkoholu alebo inej návykovej látky, keď sa alkohol alebo iná návyková látka ešte môžu nachádzať v jeho organizme; toto neplatí pre cyklistu jazdiaceho v zastavanom území obce a pre cyklistu jazdiaceho po cestičke pre cyklistov, ak množstvo alkoholu v jeho organizme nepresiahne hodnotu 0,24 miligramu etanolu na liter vydychnutého vzduchu pri vyšetrení dychovou skúškou prístrojom alebo 0,5 gramu etanolu na kilogram hmotnosti vyšetrovanej osoby pri lekárskom vyšetrení zo vzorky krvi plynovou chromatografiou,

11. Žalobca plnil poškodenej N. J. vo výške 886,57 eura a následne vyzval žalovaného, ako osobu zodpovednú podľa § 430 ods. 1 veta prvá OZ, na náhradu vyplateného plnenia a to v lehote do 21. 10. 2014. Žalovaný prevzal výzvu dňa 6. 10. 2014. Tým, že žalovaný neplnil, dňom 22. 10. 2014 sa dostal do omeškania.

12. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že žalovaný porušil právnu povinnosť (§ 4 ods. 2 písm. d/ zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov) tým, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Príčinná súvislosť spočíva v tom, že v stave opitosti žalovaný nemal riadiť vozidlo, pretože nemohol reagovať na danú situáciu okamžite a náležite, nadôvažok k situácii by ani nedošlo, keby žalovaný vozidlo nevedol tak, ako mu to prikazuje zákon o cestnej premávke.

13. Z vykonaného dokazovania má súd za to, že žalovaný je osobou zodpovednou za spôsobenú škodu, preto súd žalobe vyhovel. Žalovaný sa zároveň dostal do omeškania, keď si nesplnil svoju povinnosť voči žalobcovi a to dňom 22. 10. 2014 (pozri odôvodnenie v bode 11.).

14. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 OZ, (1) Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. Dlžník sa dostane do omeškania vtedy, ak svoj dlh nesplní riadne (t.j. nesplní všetky náležitosti ustanovené o predmete, spôsobe, mieste splnenia toho, kto mal splniť alebo komu sa malo plniť a pod.) a ak dlh nesplní včas (t.j. v určenom čase). Omeškanie dlžníka má zo zákona za následok zmenu práv veriteľa a povinností dlžníka, resp. ich doplnenie novými právami a povinnosťami. V dôsledku omeškania dlžníka dochádza zo zákona k zmene obsahu právneho vzťahu bez ohľadu na to, či dlžník omeškanie zaviniť, alebo nie. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania, pokiaľ nie je ustanovená povinnosť zaplatiť poplatok z omeškania. Pokiaľ ide o výšku úrokov a poplatku z omeškania, Občiansky zákonník odkazuje na vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. Úroky z omeškania sa platia až do zániku pohľadávky splnením (§ 559).

16. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Ku dňu 22. 10. 2014, kedy došlo k omeškaniu žalovaného, bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná vo výške 0,05 % p.a., potom úrok z omeškania k uvedenému dňu bol 5,05 % p.a. Súd preto priznal žalobcovi (okrem priznanej istiny) aj úroky z omeškania vo výške 5,05 % p.a.

18. O trovách konania súd rozhodol súd v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu. V danom prípade bol žalobca v konaní plne úspešný a teda má právo na plnú náhradu trov konania a to voči neúspešnej strane - žalovanému, a preto mu ich náhradu súd priznal vo výške 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.